

Operakoor AMADEUS

I LOMBARDI

GIUSEPPE VERDI

DE LOMBARDEN OP DE EERSTE KRUISTOCHT

Libretto di Temistocle Solera

Rolverdeling

Arvino, }	Tenore
} zonen van Folco, de heer van Rò	
Pagano, }	Basso
Viclinda, vrouw van Arvino, Soprano	
Giselda, zijn dochter, Soprano	
Pirro, helper van Pagano, Basso	
Prior van de stad Milaan, Tenore	
Acciano, tiran van Antiochië, Basso	
Oronte, zijn zoon, Tenore	
Sofia, vrouw van de tiran van Antiochië, Soprano	
een kluizenaar	
Koor in verschillende rollen	

EERSTE BEDRIJF

LA VENDETTA

Oh nobile esempio! Vedeste?
nel volto a tutti brillava la gioia
del core.
Però di Pagano nell'occhio travolto
La traccia appariva del lungo terrore.
Ancor nello sguardo terribile e cupo
La fiera tempesta dell'animo appar;

Sarà, ma ben raro le furie del lupo
Nei placidi sensi d'agnel si mutâr.

CORO DONNE:

Nell'ora dei morti perché dal
gran tempio diffondesi intorno
festevole suono?

Oh dite!... che avvenne?

UOMINI:

Quest'oggi sull'empio
Dal cielo placato discende
il perdono:
Qui deve prostrarsi Pagano

DE WRAAK

*Het toneel stelt voor: Het
St. Ambrogioplein te Milaan. In
de kerk wordt vrolijke muziek
gespeeld.*

KOOR

Wat een nobel voorbeeld. Zagen
jullie dat? Op ieders gezicht
glansde de vreugde van het hart.
Maar in het terneergeslagen oog
van Pagano waren sporen te zien
van een langdurige angst. Nog
steeds is in zijn angstaanjagende
en donkere blik de woeste storm
in zijn geest te zien, ja! Het komt
wel eens voor, maar wel zelden,
dat de wildheid van de wolf in
het vreedzame karakter van een
lam verandert!

*KOOR (Vrouwen komen uit de
kerk)*

Waarom verspreidt zich op dit
late uur een feestelijk geluid rond
de basiliek? Kom zeg het, wat is
er gebeurd?

(Mannen)

Vandaag daalt uit de tot rust
gekomen hemel vergeving neer
over de schurk. Pagano, de
bandiet, moet zich hier ter aarde

il bandito, che torna alle gioie
del suolo natal!

DONNE:

Narrate!... narrate! dal patrio
suo lito qual mai lo cacciava
destino fatal?

UOMINI:

Era Viclinda gentil donzella,
Vaga e fragrante d'aura amorosa;
La gioventude più ricca e bella
Ambiva, ardea nomarla sposa,

Ma di Viclinda l'alma innocente
D'Arvin si piacque, sposo
il chiamò;

Pagan spregiato nel sen furente
Vendetta orrenda farne giurò.

Un dì (dei morti l'ora gemea)
Ivano al tempio gli avventurati:
Quando improvviso quell'alma
rea fere il fratello da tutti i lati;

Quindi ramingo solo e proscritto,
Ai luoghi santi corse a pregar.

Già da molt'anni piange il delitto,
Or gli è dato fra i suoi tornar.

Or ecco!... son dessi!... vedete?
sul volto a tutti sfavilla la gioia
del core.

werpen: hij keert terug naar de
vreugde van zijn geboortegrond.

(Vrouwen)

Vertel, Vertel! Welk fataal lot
joeg hem ooit weg van de
vaderlijke kust?

(Mannen)

Viclinda was een aardig meisje,
dartel en geurend naar liefdevolle
luchten. De meest rijke en
knappe jongemannen liepen om
haar heen, branden van verlangen
om haar hun bruid te noemen.
Maar de onschuldige ziel van
Viclinda was verliefd geworden
op Arvino en benoemde hem tot
haar bruidegom. De afgewezen
Pagano zwoer daarom in zijn
razende geest gruwelijk wraak te
zullen nemen.

Op een dag - het dodenuur
zuchtte - gingen de gelukkigen
naar de basiliek, toen deze
slechte persoon zijn broer
onverhoeds van alle kanten
verwondde. Van toen af liep hij
als zwerver, alleen en verbannen,
de heilige plaatsen af om te
bidden. Hij treurt al vele jaren
om zijn misdaad. Nu is het hem
gegeven naar de zijnen terug te
keren.

Kijk dan, daar zijn ze! Zien
jullie? Op ieders gezicht glanst
de vreugde van het hart.

Però di Pagano nell'occhio travolto
Appare la traccia del lungo terrore.
Ancor nello sguardo terribile e cupo
La fiera tempesta dell'animo appar;

Sarà, ma ben raro le furie del lupo
Nei placidi sensi d'agnel si mutâr.

PAGANO (*prostrato al suolo*):
Qui nel luogo santo e pio,
Testimonio al mio delitto,
Perdon chiedo al mondo e a Dio,
Umilmente e in cuore afflitto.

ARVINO:
Vieni! Il bacio del fratello
Del perdon ti fia suggello.
CORO:
Viva Arvino!... oh nobil cor!...

VICLINDA, GISELDA
Pace!... Pace!...
PAGANO:
(Oh mio rossor!)
GISELDA
T'assale un tremito!..Padre.
che fia?
Tinta la fronte hai di pallore.
Di gioia immensa ho pieno il core,
E tu dividerla non vuoi con me?

ARVINO:

Maar in het terneergeslagen oog
van Pagano waren sporen te zien
van een langdurige angst. Nog
steeds is in zijn angstaanjagende
en donkere blik de woeste storm
in zijn geest te zien, ja! Het komt
wel eens voor, maar wel zelden,
dat de wildheid van de wolf in
het vreedzame karakter van een
lam verandert!

(*herhaling tot pg.19*)

PAGANO (*Languit op de grond
uitgestrekt*)

Hier op deze heilige en vrome
plek, getuige van mijn misdaad,
vraag ik de wereld en God
nederig en vol verdriet om
vergiffenis.

ARVINO
Kom, laat de kus van je broer het
bewijs van vergeving zijn.

KOOR
Leve Arvino! Wat een edel mens!

GISELDA/VICLINDA

Vrede, vrede!

PAG

O, ik schaam me dood.

GIS (*tot Arvino*)

Een siddering bevangt je. Wat
gebeurt er, vader? Je voorhoofd
is helemaal bleek geworden. Mijn
hart is vol immense vreugde en
jij, jij wilt die niet met me delen.

ARV

Mijn ziel is naar mijn lippen
gekomen.....

L'alma sul labbro a me venia....

PAGANO (*a Pirro*):
Pirro, intendesti! Cielo non fia
Che li assicuri dal mio furore!

ARVINO
Ma ratto un gelo mi scese al core;

PIRRO (*a Pagano*):
Signor, tuo cenno legge a me fia.

ARVINO
In quegli sguardi certo è il furore;
(Destasi orrendo sospetto in me)

PAGANO
Stolti!... han trafitto questo
mio core, ed han sperato
pace da me! Pirro, intendesti!

PIRRO
Di questa notte nel cupo orrore
Siccome spettri verremo a te.

CORO:
S'han dato un bacio! Quello
non sia onde tradiva
Giuda il Signore!
Oh l'improvviso silenzio al core

Di certa pace nunzio non è!

(*herhaling tot pg. 36*)

UN PRIORE:
Or s'ascolti il voler cittadino!

PAG (*Tegen Pirro*)

Pirro, luister, er zal geen hemel
zijn die hen tegen mijn woede
kan beschermen.

ARV
....maar ineens is er een ijzige
kou in mijn hart verschenen.

PIRRO
Heer, een sein van u is een wet
voor mij.

ARV
In die blikken zit vast en zeker
woede. Er komt een afschuwe-
lijke argwaan bij me op.

PAG
De stommelingen, ze hebben
mijn hart verwond en daarna
vrede van mij verwacht. Pirro, je
hebt het begrepen!

PIRRO
In de donkere huivering van deze
nacht zullen wij als geesten bij je
komen.

KOOR
Zij hebben elkaar gekust. Als het
maar niet zo'n kus is als waarmee
Judas de Heer heeft verraden.
Ach, de plotselinge stilte in het
hart is geen bode van een zekere
vrede.

PRIOR
Luister naar de wil van het volk
nu. Iedereen roept u, edele heer
Arvino, op instigatie van Piero

Tutti, al grido di Piero infiammati,
Te proclamano, o nobile Arvino,

Condottier de' Lombardi Crociati.

ARVINO:

Io l'incarco difficile accetto,
Per lui dolce m'è il sangue versar;

Oh fratello! stringiamoci al petto;
Terra e ciel nostri giuri ascoltâr!

TUTTI:

All'empio che infrange la santa
promessa, l'obbrobrio, l'infamia
sul capo ricada:

Un'ora di pace non venga
concessa,
Si tinga di sangue la luce del di.

ARVINO, PAGANO:

Or basta!... né d'odio fra noi
si ragioni.
Per dirci fratelli brandiamo
la spada;
Voliamo serrati, siccome leoni,
Sugl' empi vessilli che il ciel
maledi.

CORO di Claustrali.

A te nell'ora infausta
Dei mali e del riposo,
Dal fortunato claustro
Sorge un pregar pietoso:
Alle tue fide vergini

uit tot aanvoerder van de
Lombardse kruisvaarders.

ARV

Ik aanvaard de moeilijke
opdracht. Het is voor mij een
zoete plicht voor hem bloed te
vergieten. Broer, laten we elkaar
omhelzen. Hemel en aarde
moeten luisteren naar onze eed.

ALLEN

Laat afschuw en schande op het
hoofd van de misdadiger
terechtkomen, die deze heilige
belofte schendt. Er zal dan geen
moment van vrede worden
toegestaan; het licht van de dag
zal met bloed gekleurd worden.

PAG/ ARV

Genoeg nu. Er mag tussen ons
niet van haat gesproken worden.
Laten we het zwaard trekken om
ons broeders te noemen. Laten
wij samen als leeuwen afstormen
op de goddeloze vaandels die de
hemel heeft vervloekt.

(herhaling)

KOOR van nonnen

Tot U stijgt in het ongunstige uur
van het kwaad en de slaap vanuit
het gezegende klooster een
liefdevol gebed op.
U opent voor Uw trouwe
maagden de hemel in hun

Apri ne' sogni il ciel.
Tu colle meste tenebre
Pace nell'uom infondi;
Sperdi le trame ai perfidi,

L'empio mortal confondi,
E suonerà di cantici
Più lieti il dì novel.
PAGANO:
Vergini!... il ciel per ora
A vostre preci è chiuso;
Non per esse men certa in questa
notte di vendetta fatale,
La lama colpirà del mio pugnale!
O Pirro, eppur quest'alma
Al delitto non nacque!
Amor dovea
Renderla santa o rea!

CORO
Tu pace nel' uom infondi.
PAGANO
Sciagurata! hai tu creduto
Che obliarti avrei potuto,
Tu nel colmo del contento,
Io nel colmo del dolor?
Qual dall'acque l'alimento
Tragge l'italo vulcano,
Io così da te lontano
Crebbi agli impeti d'amor.
PIRRO:
Molti fidi qui celati
Pronti agli ordini già stanno.

PAGANO:

dromen. U brengt in de kalme
duisternis vrede in de mensen.
U laat de intriges van de
ongelovigen in het niets
verdwijnen. U brengt de
godeloze stervelingen uit balans
en de nieuwe dag zal vrolijker
van liederen weerklinken.

PAGANO:
Maagden! De hemel is voorlopig
gesloten voor jullie gebeden. Het
lemmet van mijn dolk zal
daardoor niet minder trefzeker
toeslaan in deze nacht van
dodelijke wraak. Pirro, toch is
deze ziel niet voor de misdaad
geboren. Liefde had haar heilig
moeten maken, of anders
schuldig!

KOOR

U brengt vrede in de mensen...

PAG

Ellendig schepsel! Had jij
gedacht dat ik jou kon vergeten,
jij op de top van geluk, ik in de
grootste ellende? Zoals de
Italiaanse vulkaan zijn voedsel
uit de wateren haalt, zo ben ik ver
van jou gegroeid in liefdesvuur.

PIRRO

Er staan hier al vele trouwe
handlangers verborgen klaar voor
uw orders.

PAG

Laat ze maar zien! (*Pirro wijst op
de struiken*) Ze zullen overal het

Ch'io li vegga...
In tutti i lati
Essi il fuoco spargeranno
Di perigli è piena l'opra!...
Molti servi Arvin ricetta;
Ma per me chi ben s'adopra
Largo è il premio che l'aspetta.

SGHERRI:
Niun periglio il nostro seno
Di timor vigliacco assale;
Non v'è buio che il baleno
Non rischiari del pugnale;
Piano entriam con pie' sicuro
Ogni porta ed ogni muro;
Fra le grida, fra i lamenti,
Imperterriti, tacenti,
D'un sol colpo in paradiso
L'alme altrui godiam mandar.
Col pugnale di sangue intriso
Poi sediam,
Poi sediamo a banchettar!

CORO
Sperdi le trame di perfid.....

PAGANO:
O speranza di vendetta,
Già sfavilli nel mio volto;
Da tant'anni a me diletta
Altra voce non ascolto;
Compro un dì col sangue avrei
Quell'incanto di beltà;
Or alfine, or mia tu sei,

vuur aansteken. De actie zit vol
gevaaren. Arvino heeft veel
dienaren om zich heen, maar wie
zijn taak goed vervult, mag van
mij een grote beloning
verwachten.

KOOR van huurmoordenaars
Geen enkel gevaar vervult onze
borst met laffe angst. Er is geen
duisternis die de flits van onze
dolk niet wil trotseren. Zachtjes
komen we met zekere tred elke
poort en elke muur binnen,
temidden van kreten, temidden
van tranen, onverschrokken en
zwijgend. Met één enkele klap
sturen we andermans ziel graag
naar het paradijs. Met onze
messen, doorweekt van het bloed,
doen wij ons daarna aan een
banket te goed.

KOOR
U vernietigt de intriges van de
ongelovigen.....

PAGANO
Ach hoop op wraak, je blinkt al
op mijn gezicht. Al jaren luister
ik naar niets anders dan naar deze
aangename stem. Op een dag zal
ik deze betoverende schoonheid
met bloed kopen. Ach,
uiteindelijk ben je de mijne,
anderen zullen hun bloed
vergieten.

Altri il sangue spargerà.

SGHERRI:
Comandare, impor tu dei,
Ben servirti ognun saprà.

VICLINDA:
Tutta tremante ancor l'anima io sento...
No... dell'iniquo in viso
D'ira nube apparia, non pentimento.

Vieni, o Giselda!... un voto
In tal periglio solleviamo a Dio;
Giuriam, s'ei copre di suo manto pio
Tuo padre, il mio consorte,
Giuriam, che, nudo il pie',
verremo al santo
Sepolcro orando.

ARVINO (*dalle sue stanze*):
O sposa mia, ricovra
In quelle stanze omai, ma non
corcarti.

GISELDA:
Oh ciel... quale periglio?

ARVINO:
È teco il padre mio.
Rumor di molti passi

KOOR
U moet ons bevelen en
commanderen. Ieder zal het bevel
goed opvolgen.
(*herhaling*)

*Gang in het paleis van Volco, die
links naar de kamers van Arvino
leidt en rechts naar andere
kamers. Toneel is verlicht door
een fakkel*

VICLINDA
Nog steeds voel ik mijn ziel
trillen. Nee, op het gezicht van
die schurk is een wolk van woede
verschenen, niet van berouw.
Kom Giselda, laten we een gebed
tot God richten in dit gevaar.
Laten we zweren dat, als hij om
jouw vader, mijn man, een
liefdevolle mantel zal slaan, wij
dan op onze blote voeten biddend
naar het Heilige Graf zullen gaan.

ARV (*vanuit zijn kamers*)
Vrouw, trek je nu terug in het
appartement, maar ga niet slapen.

GISELDA
Hemel, wat is er voor gevaar?

ARV
Mijn vader is ook bij je. Ik geloof
dat ik lawaai van vele stappen
hoor, maar het zou een spel in
mijn opgewonden hoofd kunnen
zijn. Ga weg, lieve vrouw!

GIS (*knielt met Viclinda*)

Parvemi udir! dell'agitata mente
Esser potrebbe un gioco.
Va, sposa mia.

GISELDA: (*Inginocchiandosi
con Viclinda*)
Te, Vergin santa, invoco!
Salve Maria di grazia il petto
T'empie il Signore che in te si posa;
Tuo divin frutto sia benedetto,
O fra le donne l'avventurosa!
Vergine santa madre di Dio,
Per noi tapini leva preghiera,
Ond' ei ci guardi con occhio pio
Quando ne aggravi l'ultima sera!

(Pg. 120)

PIRRO:
Vieni!... già posa Arvino
Nelle sue stanze... un servo il disse.
PAGANO:
Oh gioia!
Spegni l'infausta lampa...
La luce delle fiamme
Il trionfo schiarar di mia vendetta
Dovrà fra pochi istanti...
Attendi!

(*Entra cautamente nelle stanze
di Arvino Vedesi nell'interno
chiaror di fiamme*)

PIRRO:
Ma gli sgherri han sparso il foco!...
Qual rumore di spade ascolto!
Accorriam... nel duro gioco
Ben cambiar saprò di volto.

Ik roep u aan, heilige Maagd.
Heilige Maria, moge de Heer, die
in U is, Uw borst vullen met
genade. Gezegend zij de vrucht
van uw schoot. Ach, gelukkige
onder de vrouwen. Heilige Maria,
moeder van God, bid voor ons,
zondaars, zodat hij ons met
liefdevolle blik bekijkt, als de
laatste avond zwaar op ons drukt.

PIRRO

Kom, Arvino slaapt al in zijn
kamers, zoals een dienaar zei.

PAG

Prachtig. Doof die
onheilspellende lamp. Het licht
van de vlammen zal binnenkort
de triomf van mijn wraak moeten
belichten.

Let op!

(*gaat voorzichtig bij Arvino naar
binnen. Van binnen ziet men
vuur*)

PIRRO

De benedeleden hebben het vuur
aangestoken. Wat een geluid van
zwaarden hoor ik. Laten we er
snel heen gaan. In het harde spel
zal ik mijn gezicht wel weten te
veranderen. (*vertrekt met zwaard
in de aanslag*)

(**Giselda** rent over het toneel)

VICLINDA (*wordt door Pagano
meegesleept*)

VICLINDA (*trascinata da Pagano*):
Scellerato!... Oh sposo...
PAGANO:
Il chiedi alla punta d'un pugnale...
Taci e seguimi.
VICLINDA:
A' tuoi piedi pria morir!...
PAGANO:
E chi mai vale
Per salvarti in queste soglie?
Niuno ormai da me ti scioglie;

Solo ai pianti, ai mesti lai
Può risponderti lo sgherro.
Chi t'ascolti qui non hai...

ARVINO:
Io l'ascolto.

PAGANO:
O mio stupor!!!
Pur di sangue ... è intriso il ferro...
Chi 'l versava?
VICLINDA, GISELDA:
Il padre!...
TUTTI
Qual horror!!! Mostro d'averno
orribile,
PAGANO
Nè a me si schiude il suolo?

Schoft! Help, man!

PAG
Je vraagt het aan de punt van een
dolk. Zwijg en loop mee.

VICL
Ik sterf liever aan je voeten.

PAG
En wie is er sterk genoeg om jou
in deze ellende te redden?
Niemand kan jou van mij
losmaken. (*de brand dooft*)
Alleen de huurmoordenaar kan
op jouw gehuil en trieste geklaag
reageren. Wie luistert hier naar
je? Niemand.

ARV
Ik hoor je.

PAG
Ik sta perplex. Het zwaard druipt
toch van het bloed! Wie heeft dat
vergoten? (*laat zijn dolk vallen*)

GIS / VIC
Vader!
KOOR
Afschuwelijk. Vreselijk helle-
monster
PAG
Scheurt de bodem niet voor mij
open?
ALLEN
Scheurt de bodem niet voor jou
open? Heeft de eeuwige god geen
bliksem, die jou tot as kan

TUTTI

Nè a te si schiude il suolo?
Non ha l'Eterno un fulmine
Che t'abbia incenerir?
Tu fai col nome solo
il cielo inorridir!

PAGANO

Farò col nome solo
il cielo inorridir.....

ARVINO:

Parricida!... E tu pure trafitto
Sulla salma del padre morrai.

GISELDA

Deh non crescer delitto a delitto!
Altra scena risparmi d'orror.

PAGANO

Che?... ti fermi?... coraggio non
hai?...Mira... io stesso aprirò la
ferita.

CORO

Sciagurato!... la vita, la vita
Ti fia strazio di morte peggior.

Va! sul capo ti grava l'Eterno
La condanna fatal di Caino;
Più che il foco e le serpi d'averno
Le tue (mie) carni il terror
struggerà!

reduceren? Jij laat alleen al door
je naam de hemel huiveren.

PAG

Ik zal alleen door mijn naam al
de hemel doen huiveren,
(herhaling tot pg.113)

ARVINO

Vadermoordenaar. Jij zult ook,
doorstoken, op het lijk van vader
sterven.

GISELDA *(tussen hen in)*

Toe! Stapel geen misdaad op
misdraad. Bespaar ons nog een
afschuwelijke scène.

PAG *(tegen Arvino):*

Wat, houd je op? Heb je geen
moed? Kijk, ik zal zelf mijn
wond openen *(maakt aanstalten
om zelfmoord te plegen, maar
wordt vastgehouden door de
soldaten)*

ALLEN

Ellendeling! Laat het leven voor
jou een ergere kwelling worden
dan de dood.

Ga, God legt de fatale
veroordeling van Kaïn op jouw
hoofd neer. De angst zal méér
nog dan het vuur en de slangen
van de Hel jouw vlees openrijten!

KOOR/PAG

Ga! Tussen de bloemen van het
mooie pad, in grotten, tussen
bomen, op de berg zal er altijd
bloed uit je (mijn) voorhoofd

CORO /PAG
Va! (Ahi!) fra i fiori di lieto
cammino, nelle grotte, fra i boschi
sul monte sangue ognor verserai
(verserò) dalla fronte,
Sempre al dosso un demon ti
(mi) starà

ATTO SECONDO

L'UOMO DELLA CAVERNA

I AMBASCIATORI:
È dunque vero?
ACCIANO:
Splendere
Vid'io le inique spade!
AMBASCIATORI:
Audaci!... a che le barbare
Lasciar natie contrade?
Di Maometto al fulmine
Noi li vedrem sparir!

ACCIANO
Forti, crudeli, esultano
Di stupri e di rapine;
Lascian dovunque un cumulo
Di stragi e di ruine...

TUTTI

stromen, er zal altijd een duivel
boven op (mij) je zitten.
(herhaling tot pg.138)

TWEEDE BEDRIJF

DE MAN IN DE GROT

*(Zaal in het paleis van Acciano
in Antiochië. Hij zit op zijn troon
en vóór hem staan ambassadeurs
soldaten en volk)*

KOOR
Is het dus waar?
ACCIANO
Ik heb de misdadige zwaarden
zien glimmen.

KOOR
De brutale kerels. Waarom
verlaten die barbaarse zwaarden
hun geboortestrecken? Door de
bliksem van Mohammed zullen
we hen zien verdwijnen.

ACCIANO
Sterk en wreed als ze zijn
verheugen ze zich over
verkrachtingen en beroving. Ze
laten overal een berg van ellende
en een puinhoop achter.

ALLEN
Toe, kom naar beneden, Allah,
kom de misdadigers straffen. Nu
de bliksem van Europa onze
strecken bedreigt, vlieg voor ons
op de wervelwinden, vecht voor

Deh scendi, Allah terribile,
I perfidi a punir!
Or che d'Europa il fulmine
Minaccia i nostri campi,
Vola per noi sui turbini,
Pugna per noi fra i lampi,
E sentirem nell'anima
Scorrere il tuo valor.
Giuriam!... Noi tutti sorgere
Come un sol uom vedrai,
Scordar le gare e accenderne
Un'ira sola omai;

Quale fia scampo ai perfidi,
Se tu ne infiammi il cor?
Giuriam!

EREMITA:
Ma quando un suon terribile
Dirà che Dio lo vuole,
Quando la croce splendere
Vedrò qual nuovo sole,
Di giovanil furore
Tutto arderammi il core,
E la mia destra gelida
L'acciar impugnerà:
Di nuovo allor quest'anima
Redenta in ciel sarà.
Ma chi viene a questa volta?
Mussulman la veste il dice.

ons temidden van bliksems. Dan
zullen we uw kracht in ons hart
voelen. We zweren: U zult ons
allen als één man zien oprijzen.
We zullen de onderlinge
geschillen vergeten en in plaats
daarvan nu één grote woede doen
ontbranden. Wat kan de redding
voor die misdadigers zijn, als U
ons aanvuurt? Laten we dat
zweren.

(herhaling tot pg.146)

*Begaanbare bergtoppen met een
grot. Kluizenaar komt uit de
grot: hij wacht op de komst van
de kruisvaarders.*

KLUIZENAAR

Maar wanneer een angstaanja-
gend geluid zal zeggen dat God
het wil, als ik het kruis als een
nieuwe zon zal zien schitteren,
zal mijn hart geheel branden van
jeugdige bezetenheid en zal mijn
ijskoude rechterhand het ijzer
grijpen.

Dan zal deze ziel opnieuw in de
hemel verlost zijn.

Maar wie komt daar deze kant
op? Aan zijn kleding te zien een
moslim. Laat ik me maar
terugtrekken.

PIRRO

Stop! Luister alsjeblieft,
ongelukkige man. Overal is de

Ritiriamoci...

PIRRO:

Oh! ferma!... ascolta
Per pietade, un infelice!
Già per tutto è sparso il suono
Delle sante tue virtù!
Dimmi, ah dimmi, qual perdono
Ottener poss'io quaggiù!
Io son Pirro, e fui Lombardo,
Prestai mano a un parricida;
Qui fuggendo, da codardo
Rinnegata ho la mia fe';
Il terrore, il duol mi guida
Supplichevole al tuo pie'.

EREMITA:

Sorgi e spera!...

PIRRO:

A me fidate
D'Antiochia son le mura.

(S'odono suoni in lontananza)

EREMITA:

Qual rumor!

PIRRO:

Son le crociate
Genti sparse alla pianura.

EREMITA:

Ciel... che ascolto! il ver tu dici?
(Al colmo dell'entusiasmo)

Va, con me sei perdonato!
Dio, gran Dio degli infelici,
Niun confine ha tua pietà.
Pirro!... Ebbene! pel tuo peccato
Offri al ciel la rea città.

faam van uw heilige deugden
bekend. Zeg me, wat voor
vergeving ik hier beneden nog
kan vinden. Ik ben Pirro, een
Lombard, ik heb geholpen bij een
vadermoord. Door als een lafaard
hierheen te vluchten heb ik mijn
geloof afgezworen.

Angst en pijn leiden mij als
smekeling tot uw voeten.

KLUIZ

Sta op en hoop!

PIRRO

De muren van Antiochië zijn aan
mij toevertrouwd.

(Geluiden in de verte)

KLUIZ

Wat een geluid!

PIRRO

Dat zijn de kruisvaarders,
verspreid over de vlakte.

KLUIZ

O jeetje, wat hoor ik. Zeg je de
waarheid? *(enthousiast)* Ga! Wat
mij betreft is het je vergeven.
God van de ongelukkigen, Uw
liefde kent geen grenzen. Goed
dan, door jouw zonde moet jij nu
de schuldige stad aan de hemel
prijsgeven!

PIRRO

Heilige man, ik zweer u,
vannacht zal ik persoonlijk mijn

PIRRO:
Uomo santo, a te lo giuro,
Questa notte, io stesso, io stesso
Schiuderò per l'empio muro
Al mio popolo un ingresso!

EREMITA:
Ma il rumor cresce, s'avanza...
Ciel! Lombardi!
PIRRO:
Ah! sì, Lombardi.
EREMITA:
Va!... ti fia sicura stanza
La caverna.

Al tuo guerrier
Oh sfavilla ancora ai guardi,
Brando antico, o mio crinier!
Duettino
ARVINO:
Sei tu l'uom della caverna?
EREMITA:
Io lo son; da me che vuoi?
ARVINO:
Le tue preci! Ah l'ira eterna
Tu placar per me sol puoi!

volk een doorgang verschaffen
door de vijandelijke muur.

*(Kruisvaarders rukken op; orkest
op het toneel)*

KLUIZ
Maar het rumoer wordt heviger,
komt dichterbij. Hemel,
Lombarden.

PIRRO
Ja, de Lombarden.

KLUIZ
Kom, laat de grot een veilige
ruimte voor je zijn.
*(Ze gaan samen de grot in.
Kluizenaar komt naar buiten met
helm en zwaard. Intussen
verspreiden de kruisvaarders
zich over de berg, voorafgegaan
door Arvino)*

Glim nog eens voor de ogen van
jouw strijder, vertrouwd zwaard.
Ach mijn helm!

ARV
Bent u de man van de grot?
KLUI
Ik? Ja, wat wil je van me?
ARV
Uw voorspraak. U kunt als enige
mijn eeuwige woede kalmeren.
KLUI
Weet u wel wie u dit vraagt?
ARV

EREMITA:
Oh! sai tu qual uomo invochi?
ARVINO:
Tutti parlano di te;
Narran tutti in questi lochi
Dio si mostri alla tua fe!
Odi!... un branco mussulmano
Ha la figlia a me rapita;
Io tentai seguirli invano,
Già la turba era sparita.

EREMITA:
Dimmi! gente hai tu valida
e molta?
ARVINO:
Sì...

EREMITA:
Vedrai la tua figlia diletta.

ARVINO:
Tutta Europa là vedi raccolta,
Al voler di Goffredo soggetta!

EREMITA:
Oh mia gioia!... la notte già scende!...
Me seguite, o Lombardi fratelli;
Questa notte porrete le tende,
Io lo giuro, nell'alta città!

ARVINO:
Santo veglio, che a gloria ci appelli,
Le tue fiamme in noi serpono già!

TUTTI:
Stolto Allah... sopra il capo ti piomba

Iedereen spreekt over u. Allen
vertellen hier dat God zich in uw
geloof laat zien. Luister, een
horde moslims heeft mijn dochter
ontvoerd. Ik heb vergeefs
geprobeerd hen te volgen, maar
de troep was al verdwenen.

KLUI
Zeg me, heeft u veel sterke
mensen?
ARV
Ja
KLUI
U zult uw geliefde dochter zien.

*ARV (brengt hem naar een hoge
plaats) U ziet daar heel Europa
verenigd onder leiding van
Godfried.*

KLUI
Wat een vreugde. De nacht valt
al. Volg mij, broeders
Lombarden, vannacht zullen
jullie je tenten opslaan in de hoge
stad.

ARV
Heilige grijsaard, die ons tot
glorie oproept, uw vlammen
branden in ons lijf.

ALLEN
Stomme Allah, op jouw hoofd
valt nu al het volle gewicht van
de beloofde woede. De heilige
stem, die jouw laatste dag
aankondigt, klinkt overal
doorheen. Het kruis schittert al

Già dell'ira promessa la piena;
Santa voce per tutto rimbomba,
Proclamante l'estremo tuo dì.
Già la Croce per l'aure balena
D'una luce sanguigna, tremenda;

ARV/EREM

È squarciata la barbara benda.
L'infedele superbo fuggì.

CORO:

La bella straniera che l'alme
innamora!
Venite, venite, danziamole intorno;
Perché sempre gli occhi di lagrime
irrorà, se tutte ha le gioie di
questo soggiorno?
D'Oronte ella sola nell'animo
impera...La bella straniera!
Perché tu lasciasti le case dei
padri?
Mancavano amanti là forse al
tuo core?
Veggiamo, veggiamo quegli occhi
leggiadri, che son d'Oriente
novello splendore. Noi siamo
d'ancelle vilissima schiera...

door de lucht van een bloedig,
angstaanjagend licht.
ARV/KLUI
De barbaarse bende is uit elkaar
geslagen, de arrogante
ongelovige gevluucht!
(herhaling)

Pg. 191

*Tuin van de harem
Koor van vrouwen die Giselda
begeleiden, die treurig op een
stoel gaat zitten*

KOOR van slavinnen

De mooie vreemdelinge, die de
zielen verliefd maakt. Kom, laten
we om haar heen dansen.
Waarom bedruppelt ze haar ogen
aldoor met tranen, terwijl ze alle
vreugde van dit verblijf hier
heeft. De mooie vreemdelinge is
de enige die het hart van Orontes
beheerst. Waarom heb je de
huizen van je voorouders
achtergelaten? Ontbraken daar
soms minnaars voor jouw hart?
Laten we in die lieve ogen kijken,
die de nieuwe schittering van het
oosten zijn. Wij zijn een zeer
onbelangrijke groep dienaressen.
Welke dienst wenst de mooie
vreemdelinge het liefst?
Dom, arrogant meisje. Die ogen,
die bij de prins het vuur van een
misdadige liefde hebben doen

Qual brama servizio la bella
straniera?

Oh stolta! Oh superba! Quegli
occhi, che il foco
Acceser nel prence d'amor
scellerato, vedran dei parenti la
morte fra poco,
Il turpe vessillo nel sangue
bruttato.
Partiamo, ella forse vuol
sciorre preghiera...
La bella straniera!...

(Pg.200)

GISELDA
Oh madre, dal cielo soccorri
al mio pianto, soccorri al mio
core, che pace ha perduto!
Perche mi lasciasti?... d'affetto
non santo m'aggravan le pene!...
Deh porgimi aiuto!
Se vano è il pregare che a me tu
ritorni. pregare mi valga
d'ascendere a te.
Un cumulo veggo d'orribili giorni,
Qual tetro fantasma, piombare
su me!

CORO DI DONNE:

Chi ne salva!

GISELDA:

Quai grida!... quai grida!...

DONNE:

Oh fuggiamo!..

CORO D'UOMINI:

ontvlammen, zullen binnenkort
de dood van verwanten
aanschouwen en het schandelijke
vaandel besmeurd met modder.
We gaan. Misschien wil de
mooie vreemdelinge gaan bidden,
de mooie vreemdelinge.

GISELDA

O moeder, kom vanuit de hemel
mijn klacht te hulp. Red mijn hart
dat geen vrede meer heeft.
Waarom hebt u me verlaten? De
ellendige pijn van een onheilige
liefde belast mij. Geef me hulp,
bied me hulp. Als de wens dat jij
bij me terugkomt vergeefs is, laat
dan de wens om naar jou op te
stijgen wel uitkomen. Ik zie een
hoop vreselijke dagen als een
somber spookbeeld over mij
neerdalen.

KOOR VROUWEN

Redden wie zich redden kan!

GIS

Wat is dat voor een geschreeuw?

KOOR

Vlucht.

MANNEN

Vermoord ze, vermoord ze!

*(Turkse soldaten worden
achtervolgd door kruisvaarders,
vervolgens vrouwen van de
harem en Sofia)*

S'uccida, S'uccida!

SOFIA

Chi ne salva dal barbaro
Se il Profeta i suoi fidi lasciò?

GISELDA:

I Crociati!...

SOFIA:

O Giselda, un indegno
Tradimento i nemici guidò!
Sposo e figlio mi caddero ai piedi.

GISELDA:

Ahi che narri?

SOFIA:

Il furente, oh lo vedi
Che li uccise!

GISELDA:

Mio padre!... egli stesso!...

EREMITA (*additando Giselda*):

Ecco, adempio a' miei detti, o signor.

ARVINO:

Mia Giselda! ritorna all'amplesso

Di tuo padre!...

GISELDA (*retrocede inorridita*):

Qual sangue!

SOFIA:

Oh dolor!

GISELDA

SOFIA

Wie redt ons van de barbaarse
schande, als de profeet zijn
gelovigen heeft verlaten?

GIS

De kruisvaarders!

SOFIA

O Giselda, een onwaardig
verraad heeft de vijanden de weg
gewezen. Mijn man en zoon zijn
aan mijn voeten gevallen.

GIS

Ach, wat vertelt u nu?

SOFIA

Die razende gek, kijk daar, die
heeft hen gedood.

GIS (*Bedekt haar gezicht*)

Mijn vader! Hij is het.

KLUIZ (*wijst op Giselda*)

Kijk, heer, ik doe mijn belofte
gestand

ARVINO

Mijn Giselda, kom, laat me je
omarmen.

GIS (*deinst verschrikt achteruit*)

Wat een bloed.

SOFIA

Wat een verdriet.

GIS (*als in een vlaag van
verstandsverbijstering*)

Nee, het is niet zo goed van God
de aarde met menselijk bloed te
besprenkelen. Het is een akelige
waanzin, geen vroom idee (*een
schreeuw*) dat je wakker wordt
bij het goud van de moslim. Dit

No!... giusta causa non è d'Iddio
La terra spargere di sangue
umano; È turpe insania non senso
pio che all'oro destasi del
mussulmano!
Queste del cielo non fùr parole...
No, Dio nol vuole
No, Dio nol vuole!
ARVINO E CORO:
Che ascolto!
EREMITA, SOFIA:
O misera!
GISELDA:
Qual nera benda agli occhi
squarciami forza divina!
I vinti sorgono vendetta orrenda
Sta nelle tenebre d'età vicina!

A niuno sciogliere fia dato l'alma
Nel suoi 've l'aure prime spirò!

L'empio olocausto d' umana salma
Il Dio degl' uomini sempre
sdegnò.

ARVINO:
Empia!... sacrilega!

GISELDA:
Gioco dei venti, già veggo
pendere le vostre chiome;
Veggio di barbari sorgere torrenti,
D'Europa stringere le genti dome!
Ché mai non furono di Dio parole

waren niet de woorden van de
hemel, nee, God wil dit niet!

ALLEN

Wat hoor ik?

SOF / KLUIZ

Ach arme meid.

GIS

Wat een zwarte blinddoek rukt de
hemelse macht van mijn ogen
weg. De overwonnenen staan
weer op. Wraak, vreselijke wraak
is verborgen in de duisternis van
de tijd, van de nabije tijd. Het
mag niemand toegestaan worden
een leven te vernietigen op de
grond waar het voor het eerst
adem heeft gehaald. God heeft
altijd de misdadige slachting van
menselijke wezens ver van zich
geworpen.

ARV

Goddeloos meisje, wat een
heiligschennis!

GIS (*zacht op profetische toon*)

Spel van de winden, ik zie jullie
haren al hangen. Ik zie stromen
van barbaren oprijzen en de
getemde volkeren van Europa
onderdrukken, want het zijn nooit
de woorden van god geweest
waardoor mensen bloed hebben
vergoten. Nee, god wil dat niet.
Hij is alleen afgedaald om over
vrede te spreken.

KLUIZ

Stil, onvoorzichtig meisje!

Quelle onde gli Uomini sangue
versâr.

No, Dio nol vuole No, Dio nol
vuole; Ei sol di pace scese a
parlar!

EREMITA:

Ah taci, incauta.

ARVINO (*cavando il pugnale*):

Possa tua morte

Il detto sperdere del labbro
osceno!

GISELDA:

Ferisci.

TUTTI

Che fai? La misera duolo ha sì forte
Che, ben lo vedi, ragion smarri!

ATTO TERZO

LA CONVERSIONE

Pg.219

CORO

ARV (*trekt zijn dolk*)

Laat door jouw dood de woorden
van je goddeloze lippen
vernietigd worden!

GIS

Steek maar!

ALLEN

Wat doet u? De arme meid heeft
zo'n groot verdriet - dat kun je
toch zien - dat ze haar verstand
verloren heeft.

DERDE BEDRIJF

DE BEKERING

*Het dal van Josef at met
verscheidene begaanbare
heuvels, onder andere de
Olijfberg. In de verte ligt
Jerusalem*

Processiekoor

*(mannen en vrouwen met
ontbloot hoofd)*

Jerusalem! De grootse, de
beloofde stad. Ach bloed, zo
goed vergoten! De kransen van
god worden al klaargemaakt.
Ach, mag onze ziel via deze
plaatsen die wij nu mogen
aanschouwen en in tranen

Gerusalem... Gerusalem...
la grande, la promessa città!
o sangue bene sparso... le
ghirlande d'Iddio s'apprestan già!
Deh per i luoghi che veder n'è dato,
E di pianto bagnar,
Possa nostr'alma coll'estremo fato
In grembo a Dio volar!
Gli empi avvinsero là fra quei
dirupi l'Agnello del perdon:

A terra qui cadean gli ingordi lupi
Quand'Ei rispose: "Io son!"

Sovra quel colle il Nazarén
piangea sulla città fatal;
È quello il monte, onde salute avea
Il misero mortal!
O monti, o piani, o valli
eternamente sacri ad uman pensier!
Ecco arriva, ecco arriva il Dio
vivente terribile guerrier!
(S'allontanano per la valle)
Gerusalem

(pg.247)
ARVINO:
Qual nuova?
CORO:
Più d'uno Pagano ha notato
Discorrer le tende del campo crociato.

dompelen bij haar laatste lot naar
Gods omarming vliegen. Daar,
temidden van deze rotsen,
hebben de goddelozen het Lam
van Vergeving gevangen
genomen. Hier vielen de
vraatzuchtige wolven ter aarde,
toen hij antwoordde: "Ik ben!"
Op deze heuvel huilde de
Nazarener om de noodlottige
stad. En dat is de berg, waar de
arme sterveling afscheid nam!
O bergen, o vlaktes, o dalen,
eeuwig heilig in de geest van de
mensen. Kijk daar komt de
levende God, de verschrikkelijke
strijder.

(Ze verwijderen zich) Jerusalem!

*Giselda is met Orontes gevlucht.
Arvino heeft zijn dochter
vervloekt.*

ARV
Wat is er voor nieuws?
KOOR
Meer dan één persoon heeft
Pagano tussen de tenten van de
kruisvaarders zien lopen.
ARV
God nog aan toe!
KOOR
Wie voert hem over de Heilige
Weg? Wie is die afschuwelijke
moordenaar komen verraden? Zie
je tussen al deze ellende niet de

ARVINO:
Per Dio!...
CORO:
Chi lo guida per santo cammino?
L'infame assassino chi venne a
tradir? Fra tante sciagure non
vedi la mano del cielo sdegnato
per l'empio germano?

Vendetta feroce persegua
l'indegno, di tutti allo sdegno
non puote sfuggir.

ARVINO
Sì!... del ciel che non punisce
Emendar saprò l'errore;
Il mio brando già ferisce,
Già trafigge all'empio il core;

Ah! Spira già l'abbominoso,
Io lo premo col mio piè!
Se in Averno ei fosse ascoso,
Più sfuggir non puote a me.

GISELDA

Qui posa il fianco!... Ahi lassa!
Di qual ferita l'hanno offeso i

hand van de hemel, die
verontwaardigd is over die
godeloze broer. Laat de
godeloze man door een wrede
wraak achtervolgd worden, zodat
hij niet aan de verontwaardiging
van allen kan ontsnappen.

ARV
Ja, ik zal de fout van de hemel,
die niet straffend optreedt,
corrigeren. Mijn wapen steekt al,
doorboort het hart van de
schuldige al.

herhaling
Ah, die vreselijke man sterft al.
Ik trap op hem met mijn voet. Al
zou hij zich in de onderwereld
verstoppem, hij kan mij niet
ontsnappen.

*Binnenkant van een grot. Vanuit
een opening achterin kun je de
oevers van de Jordaan zien.*

GIS (*ondersteunt de gewonde
Orontes, helpt hem op een steen
te rusten*)

Ga hier maar liggen. Ach helaas.
Wat een wond hebben die
woestelingen je toegebracht.

ORONTE
O Giselda, ik val flauw.

GIS
Ach, wat een vreselijke beloning
geef je me voor mijn trouw.
OR

crudi!
ORONTE:
Giselda! io manco!...
GISELDA:
A qual mercede orrenda
Alla mia fe' tu dai...
ORONTE:
Io manco!...
GISELDA:
Ah taci!... oh! taci!
Tu sanerai... le vesti mie già
chiusa han la crudel ferita...

ORONTE:
Invano, invano
Pietosa a me tu sei.
GISELDA:
Or tu m'ascolta, o Dio de'
padri miei!
Tu la madre a me togliesti,
M'hai serbata a di funesti...
Sol conforto è al pianto mio
Questo amor e il togli a me...
Tu crudel...
EREMITA:
Chi accusa Iddio?...
Questo amor delitto egli è!
GISELDA (*atterrita*):
Qual mi scende al cor favella!

ORONTE:
Chi sei tu?
EREMITA:
Son tal che vita
Annunciar ti può novella,
Se ti volgi a nostra fè.

Ik val flauw
GIS
Stil nou. Je zult genezen. Mijn
kleren hebben de akelige wond al
verbonden.

OR
Tevergeefs ben je zo zorgzaam
voor mij.
GIS (*buiten zichzelf*)
Ach, luister naar me, God van
mijn vaderen. Je hebt mijn
moeder weggerukt, en mij
bewaard voor duistere dagen.
Alleen deze liefde is de troost
voor mijn verdriet en die pak je
van mij af! Jij wreedaard!
KLUIZ
Wie beschuldigt daar God? Deze
liefde is een misdaad.
GIS (*verbaasd*)
Wat hoor ik nu toch in
vredesnaam!
OR
O, wie bent u?
KLUIZ
Ik ben een man die jou een nieuw
leven komt aankondigen, als je je
bekeert.
GIS
God inspireert hem.
OR
Ja, je hebt je werk bijna af,
Giselda. Ik heb dit vaker gewild.
Man van God, kom dichterbij.

GISELDA:
Dio l'inspira!
ORONTE:
Ah si... compita,
O Giselda, hai l'opra... omai!
Io... più volte il desiai.
Uom d'Iddio... t'appressa a me!
EREMITA:
Sorgi!... il ciel non chiami invano
Le sue glorie egli ti addita;
L'acque sante del Giordano

Sian lavacro a te di vita!

GISELDA:
Oh, non più dinanzi al cielo
È delitto il nostro amor!
Vivi... ah vivi...
ORONTE:
Al petto..anelo
Scende insolito.vigor!
Qual voluttà trascorrere
Sento di vena in vena!
Più non mi reggo... aitami...
Io ti discerno appena!
GISELDA:
Deh non morire! attendimi,
O mia perduta speme!
EREMITA:
L'ora fatale ed ultima
Volga le menti a Dio;
Si avvivi il cor d'un palpito
Solo celeste e pio.

GISELDA
Vissuti insiem ne' triboli,

KLUIZ
Sta op, je roept de hemel niet
voor niets aan. Hij wijst je zijn
glorie aan. Laten de heilige
wateren van de Jordaan voor jou
de bron van leven zijn.
GIS
O, onze liefde is nu voor de
hemel geen misdaad meer. Leef!

OR
In mijn zwakke borst daalt een
ongewone kracht neer. Wat een
wilskracht voel ik door mijn
aderen stromen. Ik houd het niet
meer. Help me! Ik ben praktisch
buiten bewustzijn.
GIS
Ga niet dood. Wacht op mij. Ach,
verloren hoop.

KLUIZ
Laten in het laatste fatale uur je
gedachten zich tot god wenden.
Laat je hart opleven door een
uitsluitend hemelse en vrome
hartenklop.
GIS
We zijn samen de problemen te
boven gekomen, we zullen samen
sterven.
OR
Kom bij me. Een nieuw wonder.
GIS
Wacht op mij!
OR
Was me met jouw tranen.

Noi moriremo insieme.

ORONTE
T'accosta!... oh nuovo incanto!
GISELDA
Attendimi.
ORONTE
Bagnami col tuo pianto...
GISELDA
Ah! Donna che t'amò tanto

Puoi tu lasciar nel pianto?

ORONTE
Bagnami col tuo pianto...
EREMITA
Se qui l'amor di pianto
Ebbe mercé soltanto,
Sperate!... un dì fra gli angeli
Di gioia avrà mercé!

GISELDA
Perché mi vietan gli angeli
Il ciel dischiuso a te?

ORONTE
In ciel ti attendo... affrettati...
Tu... lo schiudesti a me
GISELDA
Attendimi in cielo.

ATTO QUARTO

IL SANTO SEPOLCRO

GIS Ach,
de vrouw die zoveel van je hield,
kun je die in verdriet achterlaten?
OR
Was me met jouw tranen.
KLUIZ
Als de liefde hier als beloning
alleen tranen heeft gekend, heb
dan hoop. Op een dag zal hij
onder de engelen een beloning
van vreugde krijgen.
GIS
Waarom ontzeggen de engelen
mij de hemel die voor jou is
geopend?
OR
Ik wacht in de hemel op je. Jij
hebt hem voor mij open gedaan.
GIS
Wacht op mij in de hemel.
herhaling

VIERDE BEDRIJF

HET HEILIGE GRAF

Grot bij Jerusalem

VISIOEN

KOOR van hemelse geesten
Lieve vrouw, zet je gezicht in een
vrolijke plooi. Door jouw
toedoen is een ziel verlost en
leeft voor eeuwig in het paradijs.

CORO DI CELESTI:
Componi, o cara vergine,
Alla letizia il viso.
Per te redenta un'anima
S'indiva in Paradiso;

Vieni, che il ben dividere
Seco fia dato a te.
GISELDA
Oh! di sembianze eteree
L'antro splendente io scerno;
Ah sì... t'affretta a sorgere
Alba del giorno eterno.
CORO: Vieni.

GISELDA
Oronte!... Ah tu fra gli angeli?
Perché non parli a me?
ORONTE:
In cielo benedetto,
Giselda, per te sono!...
Il mio pregar accetto
D'Iddio già sale al trono!
Va, grida alla tua gente,
Che afforzi la speranza,
Del Siloe la corrente
Fresch'onde apporterà.
Vieni!
(Sparisce la visione)

(Pg.289)

GISELDA
Qual prodigio! Oh in nera stanza

Kom, zodat dit goede lot ook jou
ten deel valt. Kom, kom.

GISELDA *(slaapwandelt)*

O, ik zie de grot schitteren van
hemelse verschijningen. Ja, laat
de ochtend van de eeuwige dag
opschieten met gloriën.

KOOR: Kom!

GIS *(met vreugdekreet)*

Oronte, jij tussen de engelen?
Waarom praat je niet met mij?

ORONTES

O, ik ben door jou, Giselda,
gezegend in de hemel
aangekomen. Mijn gebed, dat
geaccepteerd is door god, stijgt al
op naar zijn troon. Ga, schreeuw
tegen je volk dat ze hoop blijven
koesteren. De stroom van de
Siloë zal vers water meevoeren.
Kom, kom!

(visioen verdwijnt)

GIS *(wakker wordend van grote
opwinding)*

Wat een wonder! Het paradijs
verandert in een zwarte kamer.
Het was een droom. Maar wat
een moed vervult mijn hart
plotseling. Het was geen droom!
Diep in mijn ziel klinkt nog de
geliefde stem. Ik zie nog de
zegetak van de gelukkigen in zijn
hand stralen.

Kruisvaarders, kom op, snel naar
de heilige lauwerkransen. De

Or si muta il paradiso?...
Sogno ei fu?... ma d'improvviso
Qual virtude in cor mi sta?
Non fu sogno! in fondo all'alma
Suona ancor l'amata voce,
De' beati ancor la palma
In sua man vegg'io brillar.

O guerrieri della croce,
Su correte ai santi allori!
Scorre il fiume già gli umori
L'egre membra a ravvivar.

CORO

O Signore, dal tetto natio
Ci chiamasti con santa promessa,
Noi siam corsi all'invito d'un pio,
Giubilando per l'aspro sentier.
Ma la fronte avvilita e dimessa
Hanno i servi già baldi e valenti!
Deh! non far che ludibrio alle
genti sieno, Cristo, i tuoi
fidi guerrier!

O fresc'aure volanti sui vaghi
Ruscelletti de' prati lombardi!
Fonti eterne! purissimi laghi!...

rivier voert al de sappen mee om
jullie afgematte ledematen te
laten herleven.

(herhaling)

(Pg.297)

*Lombardse tentenkamp vlakbij
het graf van Rachel. Koor van
kruisvaarders en pelgrims.*

KOOR

O Heer, U heeft ons uit ons
geboortehuis weggeroepen met
een heilige belofte. Wij zijn op
uitnodiging van een vrome man
juichend het ruige pad opgegaan.
Maar uw dienaren, zo kwiek en
sterk, laten het hoofd nu
ontmoedigd hangen. Ach
Christus, laat Uw trouwe soldaten
niet het mikpunt worden van spot
voor de volkeren. Ach frisse
luchten die vliegen over
aangename beekjes in de weiden
van Lombardije! Kraakheldere
meren, ach wijngaarden verguld
door de zon! Een ongelukkig,
wreed geschenk is de geest, die
ons jullie beeld zo echt laat
overkomen en voor onze lippen
het zand van een droge bodem
nog moeilijker en kokender
maakt....

Oorlogs- en strijdgezang

GIS / ARV / KLUIZ

Op naar de Siloë.

O vigneti indorati dal sol!

Dono infausto, crudele è la mente
Che vi pinga sì veri agli sguardi,
Ed al labbro più dura e cocente
Fa la sabbia d'un arido suol!...

VOCI INTERNE:

Al Siloe! al Siloe!

CORO:

Quali voci!

GISELDA:

Il cielo ha le preghiere degli
afflitti accolto!

Tutte le genti stanno all'acque
intorno che il Siloe manda!

CORO:

Oh gioia!... Oh gioia!...

ARVINO:

Udite

Or me, Lombardi! Dissetato il
labbro, ultimi certo non sarete voi

A risalir le abbandonate mura!

Nol prevedono gli empi!...

Ecco!... le trombe

Squillano del Buglion! La santa

Terra oggi nostra sarà.

TUTTI:

Sì!... Guerra! Guerra!

KOOR

Wat een stemmen.

GIS

De hemel heeft de gebeden van
de ongelukkigen gehoord. Alle
mensen staan om de wateren
heen, die de Siloë aanvoert.

KOOR

Wat een vreugde!

ARV

Luistert nu naar mij,

Langebaarden! Nu de lippen niet
meer droog zijn, zullen jullie
zeker niet de laatsten zijn om de
verlaten muren te beklimmen. De
goddelozen treffen geen
maatregelen. Hoor de trompetten
klinken van Bouillon. Het heilige
land zal vandaag van ons zijn!

KOOR

Ja, oorlog!

ALLEN

Oorlog! Trekt het zwaard, laten
we opschieten, de linies opvullen.
Laat de bliksem op de bendes
terecht komen. Geen kop zal
ontsnappen.

AR / KLUIZ

De heilige vaandels schitteren al
als kometen van bloed en paniek.
Reeds komt de overwinning aan
op de vleugels van de wind,
terwijl ze wijst op de kransen.

*Tentenkamp van Arvino. Na
langdurig oorlogslawaai komt de*

Guerra! guerra! s'impugni la spada,
Affrettiamci,empiamo le schiere;
Sulle bende la folgore cada,
Non un capo sfuggire potrà.

ARV/EREM

Già rifulgon le sante bandiere
Quai comete di sangue e spavento;
Già vittoria sull'ali del vento
Le corone additando ci va!

(Pg.325)

ARVINO:

Questa è mia tenda...
Qui tue membra puoi, sventurato,
adagiar. Ma tu non parli?

GISELDA:

Ahi vista! in ogni parte
Egli è ferito... Sulle mura ei primo
Correa gridando.

EREMITA:

Via da me!... Chi siete?

ARVINO:

Guarda! sovventi! Presso
D'Arvin tu sei.

EREMITA *(guardandosi le mani)*:

D'Arvin? Qual nome!... Ah taci!
Taci!... D'Arvin questo è pur
sangue! Oh averno!
Schiuditi a' piedi miei!...

*Kluzenaar binnen, ondersteund
door Giselda en Arvino.*

ARV

Dit is mijn tent. Hier kun je, arme
man, je ledematen tot rust laten
komen. Zeg je niets?

GIS

Wat een akelig gezicht. Hij is
overal gewond. Als eerste heeft
hij schreeuwend de muren
beklommen.

KLUIZ

Weg van mij! Wie zijn jullie?

ARV

Kijk dan. Denk na! Je bent
vlakbij Arvino.

KLUIZ *(kijkt naar zijn handen)*

Bij Arvino? O, die naam. Stil. Dit
is ook het bloed van Arvino.
Onderwereld, open je onder mijn
voeten! Het is het bloed van
vader!

ARV

Wat zeg je?

GIS

Rustig, kalm. Kijk, je bent onder
ons, vlak bij de verdrietige
vrouw, die jij hebt gered.

KLUIZ

Wat een stem. Wie verheldert
mijn geest en opent mijn hart? Jij
bent het, de engel van vergeving!

ARV

Zeg op, wie ben je?

PAG

Sangue è del padre.
ARVINO:
Che parli tu?
GISELDA:
Ti calma!
Vedi, tu se' fra noi... presso
l'afflitta che tu salvasti.

EREMITA:
Oh voce!... Oh chi rischiara
La mente e m'apre il cor! Tu sei,
tu sei l'angelo del perdono!

ARVINO:
Favella... Chi sei tu?...

EREMITA:
Pagano io sono.
ARVINO E GISELDA:
Ciel!... Che ascolto!
PAGANO:
Un breve istante solo resta a me
di vita...O fratello! a Dio davante
Dee quest'alma comparir!
La mia pena... è omai compita!
Non volermi... maledir!
GISELDA:
Padre, in Dio lo vedi estinto;
È sua colpa in ciel rimessa.

PAG
O fratello
ARVINO:
Hai vinto!
Anche l'uom t'assoverà
PAGANO
...Me felice. Or sia concessa a'

Ik ben Pagano.
GIS /ARV
Jeminee, wat hoor ik nu?
PAG
Een kort moment rest mij slechts
te leven. Broer, deze ziel moet
voor God verschijnen. Mijn straf
is nu volbracht. Vervloek me
niet.
GIS
Vader, je ziet hem sterven in de
Heer. Zijn zonde is door de
hemel vergeven.
PAG
Broerlief...
ARV
Je hebt gewonnen. Ook de mens
zal jou vergeven.
PAG
.....ik ben gelukkig. Laat de stad
voor mijn blikken zichtbaar
worden.

*De tent gaat open. Jeruzalem is
te zien: op de muren en torens
wapperen de vlaggen van de
kruisvaarders, verlicht door de
opkomende zon.*

KOOR
Wij prijzen u, grote God van de
overwinning, onoverwinnelijke
Heer. U bent de redding, de
leider, de glorie van de dapperen
die hun hart voor U openstellen.
PAG

miei sguardi la città

CORO

Te lodiamo, gran Dio di vittoria,
invincibil Signor!
Tu salvezza, tu guida, tu gloria sei
de' forti che t'aprono il cor.

PAGANO

Oh Dio pietoso, di quale contento
degni or tu l'assassino che muor.

GISELDA

Va felice. Il mio sposo beato,
la mia madre vedrai nel Signore.

ARVINO

O Pagano, gli sguardi clementi
a'miei falli rivolga il Signor...

PAGANO

Tu sovviene all'estremo momento
l'uom che il mondo copriva
d'orror, Dio pietoso!

GISELDA

di'che affrettino il giorno bramato
che col loro si eterni il mio cor.

O God van liefde, wat een
vreugde schenkt u nu de
stervende moordenaar!

GIS

Ga in geluk. Je zult mijn man
zaliger en mijn moeder in de
Heer zien.....

ARV

Pagano, laat de Heer zijn blikken
genadig over mijn fouten laten
gaan.....

PAG

Herinner je op dit laatste moment
de man die de wereld met
afschuw vervulde. Lieve God....

GIS

.....Zeg, dat ze de verlangde dag
versnellen, zodat mijn hart zich
met hen kan vereeuwigen.

ARV

.....zoals je broer jou op het
laatste moment in zijn hart
vergeeft.

KOOR

Wij prijzen u, grote God van de
overwinning, onoverwinnelijke
Heer. U bent de redding, de
leider, de glorie van de dapperen
die hun hart voor U openstellen.
(herhaling)

ARVINO

come a te negli estremi momenti
il fratello perdona in suo cor!

CORO

Te lodiamo, gran Dio di vittoria,
invincibil Signor!

Tu salvezza, tu guida, tu gloria
sei de' forti che t'aprono il cor.

